

Budgettale 2027-2028 – Venstre

Kære borgmester, kære kolleger, kære borgere.

For knap et år siden stod vi midt i en valgkamp, hvor vi bankede på døre, delte flyers ud og fortalte, hvad vi ville kæmpe for, hvis vi fik jeres tillid. I dag vedtager vi den første budgetaftale i den nye valgperiode, og derfor vil jeg bruge min taletid på en ærlig status over, hvad vi gik til valg på, hvad vi har kæmpet for, hvad vi har fået – og hvad vi ikke har fået med. Lad mig sige det med det samme: Vi har fået rigtig meget med, mere end jeg turde håbe på, og det fortjener et ordentligt tak. Enten er jeg en god forhandler eller også er borgmesteren særlig flink for tiden. Uanset hvad tak.

Men først et par ord om, hvorfor jeg som liberal med glæde stemmer for et budget, der investerer så meget. For os i Venstre handler liberalisme ikke om mindre fællesskab, men om at fællesskabet ikke kun bor her på rådhuset. Det bor i foreningerne, hos de frivillige, i familierne og blandt borgerne. Kommunens opgave er at sikre et stærkt sikkerhedsnet for dem, der ikke kan selv, og at gøre det lettere for os borgere at tage ansvar for os selv og for hinanden.

Samtidig skal vi huske, at hver krone, som vi fordeler her i salen, er borgernes penge – og vel at mærke det, der er tilbage, efter at Gentofte har bidraget alt for massivt til udligningen. Vi gik til valg på et mål om årlige skattelettelser, så borgerne kan beholde flere af deres egne penge. Jeg er således glad for, at skatten igen sættes ned med 0,1 procentpoint til 24,04 %. Det er et beskedent skridt, men et vigtigt signal om, at når økonomien er god, så skal borgerne også kunne mærke det! Det har Venstre kæmpet aktivt for i 3 år – og nu lykkes det dejligt nok for tredje år i træk.

Som et liberalt velfærdsparti gik vi også til valg på, at vi skal have mest mulig velfærd for pengene i Gentofte Kommune – dvs mindre bøvl og mere tid til kerneopgaven. Jeg er derfor glad for, at budgettet rummer effektiviseringer for 40 mio. kr. på driften – uden at det går ud over servicen for borgerne. Om få år kan vi mangle op mod 200 social- og sundhedsmedarbejdere, hvis vi ikke gør noget, og svaret

kan ikke kun være at lede efter flere hænder; vi skal også arbejde klogere. Derfor fordobler vi investeringen i kunstig intelligens – fra 2,2 til 4,4 mio. kr. om året – og vågeteknologi på plejehjemmene og AI-understøttet rute- og ressourceplanlægning i hjemmeplejen bliver nu til virkelighed. Det er teknologi, der flytter tid fra kolde til varme hænder. I samme ånd skal Byplanudvalget se på, om sagsbehandlingen af bevaringsværdige bygninger kan blive enklere – noget, mange boligejere vil sætte pris på.

Da der lige inden budgetforhandlingerne blev fundet ekstra penge i 2026 budgettet, kæmpede vi særligt for analoge læringsmidler – bøger, man kan holde i hånden, skrive i og fordybe sig i. Når vi ønsker mindre skærm, skal børnene jo have nogle rigtige bøger i hænderne. Resultatet blev 4 mio. kr. til analoge læremidler i skolerne og 0,3 mio. kr. til børnehaverne.

I Venstre er vi glade for at der afsættes 2,5 mio. kr. til at plante træer på Bernstorffsvej. Venstre har længe kæmpet for, at Bernstorffsvej ikke skal snævres ind til ét spor, hverken i den ene eller den anden retning. Men vi er også begejstrede for det grønne, fordi det gør os mennesker godt og vi er optaget af at øge biodiversiteten. Derfor har vi længe foreslået kun at plante i det tredje spor mod København, så vejen fortsat har to spor i begge retninger, og så pengene rækker længere. Nu bliver det til virkelighed.

Vi gik til valg på, at Gentofte skal være det bedste sted at være barn og ung. Det starter i dagtilbuddene, hvor vi gik til valg på bedre normeringer – og dem får vi nu, bare via statslige midler. Med børnepakken på finansloven får Gentofte knap 22 mio. kr. i 2027 til flere pædagogiske medarbejdere og lavere forældrebetaling. I skolerne er jeg glad for, at to voksne i mange af undervisningstimerne fortsat prioriteres højt, at der kommer to nye fyrtårnslegepladser ved vores skoler, og at flere skoler nu får toiletter, som børnene faktisk har lyst til at bruge. Det lyder måske ikke af meget, men spørg et barn, så er det ikke småt. Vi gik også til valg på at hjælpe de 7 %, der forlader folkeskolen uden afgangseksamen, og nu løfter vi matematikundervisningen for de fagligt mest udfordrede elever, mens

en ny trivselsklasse er et konkret tiltag til bekæmpelse af skolevægning.

Samtidig gik vi til valg på at gøre op med Danmarksrekorden i ungdomsdruk og den høje skærmtid. Nu får vi en fælles – alkoholfri – fest på sidste skoledag. Og vi får en skærmcoach på fuld tid. Den kommer, fordi skærmen fylder meget – alt for meget - i mange børns og unges hverdag, og fordi problematisk skærm- og spilbrug skal opdages tidligt. Skærmcoachen skal give individuel rådgivning og klæde forældre, børn og unge på med viden om digitale vaner, sociale medier og gaming, gambling og porno – blandt andet på forældremøder og temaaftener.

Venstre har i årevis kæmpet for senere mødetid i udskoling. I teenageårene forskydes døgnrytmen, så unge naturligt bliver trætte senere - og først friske længere ud på morgenen. Forskere har sammenlignet det at skulle være frisk klokken 7:30 som teenager med, at en voksen skal være på klokken 5:30. For ikke at detailregulere skolerne på andet end de afhængighedsskabende, så afsatte vi en pulje så skolerne kunne gå frivillighedens vej, og den chance greb Hellerup Skole. Med en time senere mødetid og undervisning i søvn og skærm steg andelen af elever, der sover mindst otte timer, fra 66 til 91 procent, og andelen, der ikke er i risiko for angst eller depression, steg fra 77 til 92 procent. På ét år. Det er helt vildt. Derfor er vi lykkelige for, at puljen fortsætter – at Hellerup Skole fortsætter -, og vi håber inderligt, at flere skoler følger trop.

Og så omsætter vi nu opgaveudvalgets anbefalinger om børnefattigdom til konkrete indsatser – et arbejde, som Venstre var med til at sætte i gang for to år siden.

Vi gik til valg på, at ældre ikke bare skal leve længe, men også have det godt. Mange ældre er ensomme, og mange ved slet ikke, hvilke gode fællesskaber der allerede findes, så jeg er glad for, at vi nu bygger bro mellem seniorer og foreningslivet.

Jeg er også personligt meget glad for, at vi afprøver frivilligkoordinering på plejehjemmene, som jeg har kæmpet for i

mange år. Når jeg taler med borgerne i byen, er der mange, der gerne vil give en hånd, men som ikke ved, hvor der er brug for dem. Og over halvdelen af de frivillige på social- og sundhedsområdet blev netop frivillige, fordi nogen opfordrede dem. Det er dét, en frivilligkoordinator kan: spørge, tage imod og bygge bro. Det gavner begge veje, for forskningen peger på, at frivillige har færre depressive symptomer, er mere tilfredse med livet – og endda lever længere. Når frivillige får gode rammer, kommer der mere liv, mere samvær og flere smil ind ad døren – og så er det liberal velfærd i praksis: Kommunen skal ikke gøre alt, men den skal gøre det muligt. Vi inddrager desuden borgerne i konkrete bud på flere seniorbofællesskaber, og vi undersøger, hvordan de også kan inddrages i en boligpolitik for hele livet.

Vi gik til valg på, at Gentofte skal være Danmarks grønneste kommune. Ud over træerne på Bernstorffsvej kan asfaltarealet mellem Gentofte Gymnasium og Ungdomsskolen blive til »Maglens grønne passage«, hvis fondene vil være med, og kunstgræsbanerne i GVI og HIK bliver renoveret, så gummigranulatet erstattes af kork. Der kommer særligt fokus på sikre skoleveje, og vi tager en fornyet dialog med Novafos om at rense spildevandet hurtigere, så vi kan få bedre vandmiljø og rent badevand – og vi følger op: Indsatsen og havvandsprøverne holder vi stærkt øje med og vi har aftalt at de skal evalueres i 2027.

Vi gik også til valg på levende handelsstrøg, og nu bliver julebelysningen permanent, som butikkerne har ønsket sig, ligesom borgerne inddrages i udviklingen af bydelscentrene i Ordrup og Hellerup – herunder Strandvejen.

Kultur-, unge- og fritidsområdet – med den nye svømmehal som det store løft – vender jeg tilbage til om lidt i min tale som formand for Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget.

En ærlig status handler dog også om det, som vi ikke fik med. Vi havde gerne set, at analysen af, hvor og hvordan administrationen kan blive mere effektiv – hvor fedtet kan og skal skæres – at den blev forankret uden for huset hos en ekstern rådgiver med erfaring om best

practice fra andre organisationer, fordi et blik udefra ofte ser det, som vi selv har vænnet os til. Det ville de Konservative ikke være med til, og det respekterer vi – og derfor trak vi vores forslag om en ekstern administrationsanalyse. Konservative valgte at beholde analysen som intern forankret med eksterne konsulenter og vi vil følge arbejdet tæt. Vi havde også gerne set flere analoge midler i de kommende år og en pulje til undervisning i privatøkonomi, og vi er ikke i mål med andre mærkesager fra valgkampen som mindst ét friplejehjem, flere selvejende institutioner og bedre rammer for erhvervslivet og flere fritidsjob til unge. Det er ikke et udtryk for utilfredshed, men for opmærksomhed og for, at vi ikke er færdige – og at vi tager de sager med til de næste forhandlinger.

Til sidst vil jeg sige tak. Tak til borgmesteren for igen at lede forhandlingerne med lydhørhed og for tålmodigheden med Venstres mange (gode) forslag. Tak til de øvrige gruppeformænd for et konstruktivt samarbejde – at alle syv partier står bag aftalen, siger noget godt om tonen i denne kommunalbestyrelse. Tak til mine kolleger i udvalgene for gode og ordentlige drøftelser. Endelig en stor tak til forvaltningen for grundige og hurtige svar, også når vi har stillet rigtig mange spørgsmål.

Budgetaftalen har overskriften »Mere livskvalitet og fællesskab hele livet«, og den kan vi i Venstre skrive under på. For livskvalitet skabes, når mennesker har frihed til at forme deres eget liv, og fællesskaber vokser, når kommunen giver plads til, at vi selv kan løfte dem.

Venstre stemmer for budgettet. Tak for ordet.